

Sygn. akt: I C 894/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 grudnia 2021 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie I Wydział Cywilny

w składzie: Przewodniczący sędzia Rafał Kubicki

Protokolant sekretarz sądowy Agnieszka Grandys

po rozpoznaniu w dniu 2 grudnia 2021 r. w Olsztynie na rozprawie

sprawy z powództwa (...)z siedzibą w W.

przeciwko A. S. (1)

o zapłatę

I. oddała powództwo,

I. zasądza od powoda (...) z siedzibą w W. na rzecz powódki A. S. (2) kwotę 10.817 zł tytułem zwrotu kosztów procesu z ustawowymi odsetkami za opóźnienie za okres od dnia uprawomocnienia się tego orzeczenia o kosztach do dnia zapłaty.

sędzia Rafał Kubicki

Sygn. akt I C 894/21

UZASADNIENIE

Powód (...) w W. złożył pozew przeciwko A. S. (1) i żądał nakazania by pozwana zapłaciła na jego rzecz kwotę 224.823,17 z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Wskazał, że (...) Bank S.A. zawarł z pozwaną umowę kredytową, które to zobowiązanie nie zostało przez pozwaną spłacone. Dlatego bank, po uprzednim wezwaniu do spłaty zaległości, dokonał wypowiedzenia umowy. Następnie bank zawarł z powodem umowę przelewu wierzytelności. O powyższym fakcie powód zawiadomił pozwaną i wezwał do spłaty zadłużenia, bezskutecznie.

W sprzeciwie od wydanego w tej sprawie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości i zwrotu kosztów procesu. Zakwestionowała ważność umowy przelewu, jak również skuteczność zawarcia umowy kredytu, a także wysokość dochodzonego roszczenia oraz zasadność i skuteczność wypowiedzenia umowy kredytu. Pozwana podniosła przy tym, nie doręczono jej wezwania do zapłaty i oświadczenia o wypowiedzeniu umowy.

W związku z tym, że nie dochowano procedury wypowiedzenia umowy opisanej

w umowie w pkt III.5-6 i III.6.2., umowa nadal obowiązuje i brak jest podstaw do dochodzenia kwoty wskazanej w pozwie (sprzeciw k. 67-69).

Ustalenia faktyczne istotne dla rozstrzygnięcia

W dniu 7 grudnia 2016 r. (...) Bank S.A. w W. zawarł z pozwaną A. S. (1) „umowę nr (...) o udzielenie N. Kredytu Gotówkowego”. Na mocy tej umowy bank udzielił pozwanej kwoty 199.658,70 zł, która miała być wykorzystana na:

a) cele konsumpcyjne w wysokości 130.000 zł,

- b) na sfinansowanie prowizji za udzielenie kredytu w wysokości 24.158,70 zł,
- c) na sfinansowanie opłaty uiszczanej przez klienta na rzecz pośrednika kredytowego w wysokości 45.500 zł (II. B umowy k. 7).

Kredyt oprocentowany był według zmiennej stopy procentowej, która wynosiła 9,40% w stosunku rocznym. Wysokość zmiennej stopy procentowej ustalana była jako suma zmiennej stopy bazowej obowiązującej w banku, wynosząca w stosunku rocznym 1,72% oraz stałej marży banku w wysokości 7,68% (II.G. k. 7).

Pozwana zobowiązała się do spłaty udzielonego kredytu z należnymi opłatami, prowizjami i odsetkami w 84 ratach kapitałowo-odsetkowych, płatnych na rachunek kredytu nr (...). Pierwsza rata miała być płatna w dniu 9.01.2017 r. w wysokości 3.253,41 zł, zaś kolejne do 6. dnia każdego kolejnego miesiąca w wysokości 3.253,41 zł, przy czym ostatnia rata kredytu miała być płatna do 7 grudnia 2023 r. i miała mieć charakter wyrównujący w wysokości 3.254,37 zł (II.J. umowy k. 8).

W przypadku, gdy klient opóźnia się ze spłatą zobowiązania z tytułu kredytu, bank przed skorzystaniem z uprawnienia do wypowiedzenia umowy kredytu miał wezwać klienta do uregulowania zaległej płatności, wyznaczając termin nie krótszy niż 14 dni roboczych, informując jednocześnie klienta w wezwaniu o możliwość złożenia, w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania, wniosku o restrukturyzację zadłużenia (III.5.6. umowy k. 9).

Stosownie do pkt III.6.2. umowy, za zastrzeżeniem postanowień umowy zawartych w pkt III.5.6.-III.5.9., bank mógł wypowiedzieć umowę kredytu z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia w przypadku:

- a) braku spłaty kwoty kredytu w terminie ich wymagalności lub niedotrzymania przez klienta innych warunków udzielenia kredytu określonych w umowie,
- b) utraty przez klienta zdolności kredytowej,
- c) gdy klient wykorzystuje kredyt niezgodnie z przeznaczeniem,
- d) gdy klient poświadczył nieprawdę lub podał we wniosku kredytowym nieprawdziwe informacje.

Wypowiedzenie umowy nastąpić mogło w formie pisemnej, pod rygorem nieważności. W następnym dniu po upływie terminu wypowiedzenia umowa kredytu, niespłacona część kredytu wraz z odsetkami staje się zadłużeniem wymagalnym i przeterminowanym, od której bank nalicza i pobiera odsetki od zadłużenia przeterminowanego (III.6.2.-III.6.4. i III.6.5. umowy k. 9).

Następnie, pozwana złożyła dyspozycję wypłaty kredytu, a kredyt zgodnie z umową został wypłacony (bezsporne - dyspozycja wypłaty k. 12).

23 kwietnia 2018 r. Departament Windykacji (...) Bank S.A. sporządził pismo wzywające do zapłaty kwoty 3.233,06 zł z tytułu zaległości, zawierające termin 14 dni do wpłacenia powyższej kwoty oraz informację o możliwości złożenia wniosku

o przeprowadzenie restrukturyzacji zadłużenia z tytułu umowy. Egzemplarz pisma złożony do akt nie zawiera podpisów ani informacji o tym, że z jakichkolwiek przyczyn pismo nie musi zawierać podpisów (k. 19)

Z przyczyn podanych w dalszej części uzasadnienia nie ma podstaw do ustalenia, że ww. pismo zostało wysłane i doręczone pozwanej, nie ma też podstaw do ustalenia, że zostało podpisane przez kogokolwiek – w szczególności przez osoby upoważnione do reprezentowania banku.

Uznając, że pozwana nie dotrzymała terminów płatności rat, (...) Bank S.A. pismem z 26 lipca 2018 r. wypowiedział umowę kredytu nr (...) i wezwał pozwaną do spłaty całości kredytu w wysokości 176.621,20 zł w nieprzekraczalnym terminie 30 dni. Pozwana otrzymała wypowiedzenie umowy 2 sierpnia 2018 r.

(dowód: wypowiedzenie k. 15, potwierdzenie otrzymania przesyłki k. 16)

W dniu 13 stycznia 2020 r. (...) Bank S.A. w W. zawarł z powodem umowę przelewu wierzytelności. Strony były reprezentowane odpowiednio przez: dwóch upoważnionych do łącznej reprezentacji członków zarządu banku oraz przez dwóch upoważnionych do łącznej reprezentacji prokurentów (...) sp. z o.o.

w W. (dowód z dokumentu: nagłówek umowy k. 26, podpisy k. 30, odpisy

z KRS k. 43-56). Notarialne uwierzytelnienie podpisów pod umową (k. 30v i 33v) zawiera ustalenie notariusza na podstawie okazanego mu pełnomocnictwa z dnia

6 listopada 2018 r. o wynikającym z tego okazania uprawnieniu do reprezentowania powodowego funduszu. Pełnomocnictwo to zostało złożone również do akt niniejszej sprawy (k. 34v) i obejmuje zawieranie umów „sprzedaży wierzytelności”. Umową przelewu było objęte między innymi zobowiązanie pozwanej A. S. (2) wynikające z umowy (...) z 13 grudnia 2016 r. Zgodnie z załącznikiem nr 3A do umowy przelewu – pozycja 246 - powyższe zobowiązania obejmowało na dzień 6.11.2019 r.: wymagalny kapitał 171.184,97 zł, odsetki 6.345,68 zł i odsetki karne 30.648,91 zł. - łącznie 208.179,56 zł (dowód: uwierzytelniony przez adwokata wyciąg

z załącznika 3A do umowy k. 32)

(...) działająca w imieniu (...) Bank S.A. w W. w dniu 17 lutego 2020 r. sporządziła pismo, w którym zawiadamia pozwaną o przelewie wierzytelności. z informacją, że wszelkie wpłaty należy dokonywać na rzecz (...)

i z wezwaniem do uregulowania zaległości w wysokości 211.528,22 zł (dowód: zawiadomienie o przelewie k. 23).

Rozważania prawne

Stan faktyczny sprawy Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów dołączonych do pozwu. Załączniki dołączone do odpowiedzi na pozew nie miały charakteru dowodów z dokumentów, z kolei odpowiedź na sprzeciw była w ogóle pozbawiona załączników. Z sygnalizowanym już wcześniej wyjątkiem, dotyczącym braku dowodu wysłania i doręczenia pozwanej pisma zawierającego wezwania do zapłaty przed wypowiedzeniem umowy, dowody powoda wbrew zarzutom pozwanej były wiarygodnym materiałem dowodowym – choć nie na tyle kompletnym, by doprowadziło to do uwzględnienia powództwa. Dokumenty te są wystarczające dla ustalenia, że strony zawarły sporną umowę kredytu, że kwota kredytu została wypłacona (to akurat było bezsporne), ponadto że umowa została wypowiedziana,

a oświadczenie o wypowiedzeniu zostało pozwanej doręczone, a w końcu również że bank zawarł prawidłowo z powodem umowę przelewu wierzytelności – umowa ta została podpisana przez osoby uprawnione i obejmowała wierzytelność banku wobec pozwanej. Wystarczające było udokumentowanie tego ostatniego wyciągiem poświadczonym przez adwokata – pełnomocnika procesowego powoda. Sąd nie wymaga od powoda składania pełnego spisu wierzytelności objętych przelewem. Przedmiot przelewu został oznaczony w stopniu wystarczającym. Wbrew wywodom zawartym w ustępie 4 uzasadnienia sprzeciwu Sąd nie dostrzega związku między ważnością i skutecznością umowy przelewu a treścią statutu powodowego funduszu.

Tym samym Sąd uznał za chybiony zarzut braku legitymacji czynnej.

W oparciu o te dowody Sąd uznał, że powództwo jednak z następujących przyczyn nie zasługuje na uwzględnienie. Warunkiem skutecznego sądowego dochodzenia wierzytelności przez cesjonariusza długu jest udowodnienie, że sporna wierzytelność w dochodzonym kształcie przysługiwała pierwotnemu wierzycielowi, a to nie nastąpiło.

Podkreślić należy, że podstawą faktyczną powództwa jest nie zapłata zaległych rat kredytu, lecz zapłata całości zadłużenia pozwanej jako natychmiast wymagalnego po upływie okresu wypowiedzenia umowy kredytowej.

Przepis art. 75 prawa bankowego daje bankowi prawo do wypowiedzenia umowy o kredyt lub pożyczkę w przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu (ust. 1), przy czym termin wypowiedzenia nie może być wówczas krótszy niż 30 dni (ust. 2). Stosownie do treści art. 75c ust. 1 powołanej ustawy w razie opóźnienia pożyczkobiorcy ze spłatą zobowiązania z tytułu udzielonego kredytu, bank wzywa go do dokonania spłaty, wyznaczając termin nie krótszy niż 14 dni. Powołana regulacja dotycząca warunków i trybu wypowiedzenia umowy przez kredytobiorcę znalazła odzwierciedlenie w postanowieniach III.5.6. i 6.2. umowy. Art. 75c ustawy Prawo bankowe określa procedurę, którą winien zastosować bank przed wypowiedzeniem kredytobiorcy umowy kredytu. Dopiero po upływie dodatkowego terminu na spłatę zadłużenia wyznaczonego w wezwaniu bank może złożyć wobec kredytobiorcy oświadczenie o wypowiedzeniu umowy kredytowej.

Tymczasem ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika jedynie, że strona powodowa przed wypowiedzeniem umowy pozwanej - dokonany pismem z dnia 26 lipca 2018 r. - sporządziła wezwanie do dokonania spłaty zaległego kredytu, z wyznaczeniem minimalnego terminu do spłaty wynoszącego 14 dni roboczych. Strona powodowa przedłożyła część książki nadawczej, w której nie ma informacji, aby powyższe wezwanie zostało skierowane faktycznie do wysłania drogą pocztową do pozwanej. Książka nadawcza znajdująca się na k. 14-14v zawiera jedno imię i nazwisko potwierdzające wysłanie przesyłki, przy czym nadawcą wzmiankowanego wezwania nie jest pozwana. Odpowiadając na sprzeciw od nakazu zapłaty powód braku tego nie usunął, wskutek czego ta sporna okoliczność pozostała nieudowodniona.

Aby skutecznie dokonać wypowiedzenia umowy, bank powinien najpierw doręczyć kredytobiorcy wezwanie określone w art. 75c ust. 1-2. prawa bankowego oraz odczekać do upływu dodatkowego terminu na spłatę zadłużenia wyznaczonego

w wezwaniu (nie krótszego niż 14 dni roboczych). Dopiero po upływie tego terminu bank może złożyć wobec kredytobiorcy oświadczenie woli w sprawie wypowiedzenia umowy kredytowej. W przypadku gdy powyższe przesłanki nie zostały spełnione, czynność prawna banku polegająca na wypowiedzeniu umowy jest nieważna (art. 58 § 1 k.c.). W szczególności nie prowadzi ona do wymagalności wierzytelności banku

o spłatę tej części kredytu, co do której kredytobiorca nie pozostawał w opóźnieniu. (zob. T. Czech. Obowiązki banku w razie opóźnienia kredytobiorcy ze spłatą kredytu, M.Pr.Bank., 2016/12/66-7). Skutkiem niedochowania przez bank przewidzianej w art. 75c procedury jest nieważność wypowiedzenia umowy (art. 58 § 1 k.c.) (tak m.in. Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z dnia 8 maja 2019 r., sygn. akt I ACa 833/18 LEX nr 2712198, Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 28 sierpnia 2019 r., sygn. akt I ACa 466/18 LEX nr 2736586, Sąd Apelacyjny w Krakowie w wyroku z dnia

8 listopada 2019 r., sygn. akt I Aca 1213/18 LEX nr 2977728).

Z uwagi na powyższe nie można ustalić, iż bank dokonał ważnego i skutecznego wypowiedzenia umowy kredytu pozwanej, a co za tym idzie – że wierzytelność strony powodowej została postawiona w stan wymagalności.

Sąd był przy tym związany podstawą faktyczną powództwa i nie mógł poza nią wykraczać w celu ustalenia, z iloma ratami kredytu pozwana na dzień zamknięcia rozprawy zalega. Powód zresztą nie oferuje w tym przedmiocie żadnych twierdzeń ani dowodów.

Z tych przyczyn na podstawie omówionych wyżej przepisów Prawa bankowego powództwo oddalono, a kolejne rozważania mają już jedynie charakter porządkujący.

Pozwana zawarła w sprzeciwie obszerną argumentację związaną z wadami treści umowy kredytu, zaś powód odpowiadając na sprzeciw ograniczył się do zdawkowego, ogólnikowego zakwestionowania tych zarzutów i do stwierdzenia, że umowa nie zawiera postanowień nieważnych ani abuzywnych. W szczególności powód nie zakwestionował twierdzenia, że umowa ma charakter kredytu konsumenckiego, czego zresztą potwierdzeniem jest odesłanie do ustawy o kredycie konsumenckim zawarte w ust. II lit. I pkt 3 oraz w ust. III.10.1.13 umowy. Sąd podziela stanowisko powodów, że całkowita kwota kredytu jest to kwota udzielonego przez pożyczkodawcę kapitału, którą

konsument otrzymuje do swobodnej dyspozycji i kwota ta nie obejmuje więc kwot powiązanych przez kredytodawcę z pokryciem kosztów związanych

z udzieleniem kredytu, które to kwoty nie są w rzeczywistości wypłacane konsumentowi. Wynagrodzenie prowizyjne to koszt kredytu. Wszystkie koszty związane z udzieleniem kredytu ponoszone przez konsumenta powinny zostać umieszczone jedynie w całkowitym koszcie kredytu. Praktyka wliczania do udzielonej kwoty kredytu kosztów (prowizji, opłat) wprowadza konsumenta w błąd co do proporcji pomiędzy całkowitym kosztem kredytu a całkowitą kwotą kredytu. Odpowiednich przepisy kodeksu cywilnego dotyczących odsetek i odsetek maksymalnych nie powinno się stosować w odniesieniu do prowizji, które nie wchodzą w skład pojęcia kwoty kredytu. Zgodnie z art. 69 ust. 1 ustawy - Prawo bankowe przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Co do samej prowizji oraz opłaty dla pośrednika kredytowego - ich naliczenie nie narusza praw konsumenta

(w szczególności należy wskazać, wbrew wywodom pozwanej, że z samej treści umowy wynika, iż udział w zawarciu umowy miał pośrednik - (...) S.A.), ale doliczanie odsetek od prowizji i opłaty jest już sprzeczne z definicją kredytu, a ponadto - z wyprzedzeniem - stanowi postanowienie abuzywne w rozumieniu art. 385¹ k.c. (nieuzgodnione indywidualnie, niedotyczące świadczenia głównego umowy, kształtujące obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy). To prowadzi do wniosku, że zakwestionowane postanowienia umowne dotyczące odsetek nie wiążą pozwanej w tym zakresie, zatem wysokość zadłużenia wskazanego przez bank jako obciążające pozwaną w dacie wypowiedzenia umowy musiała być niższa, o ile zadłużenie przeterminowane w ogóle w tej dacie powstało, i to w stopniu uzasadniającym wypowiedzenie (jest to okoliczność niewykazana przez powoda).

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 §1 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca proces winna zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Do kosztów tych zaliczono pozwanej opłatę od pełnomocnictwa 17 zł oraz wynagrodzenie radcy prawnego 10.800 zł wg § 2 pkt 8 rozporządzenia w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

sędzia R. K.